

Isten gyermekei vagyunk

Máté 5,45-48.

Szentháromság ünnepe utáni 8. vasárnap

1953. július 26.

Különféle gyermekek vannak. Van olyan, mint József, aki öröme ifjú korában s gondviselője felnőtt korában az édes atyjának, de van olyan is, mint Absolon, aki sok szomorúságot okoz, mint ifjú. Felnőtt korában pedig egyenesen apja élete ellen tör. Van olyan, mint Izsák, aki együtt jár édesatyjával az oltár felé vezető úton, de van olyan is, mint Hofni és Fineás, Éli főpap fiai, akik Istennek szolgáló öreg atyjuk mellett istentelen és erkölcstelen, megbotránkoztató életet élnek. Van olyan, mint Timótheus, akinek kibontakozó élete valóra váltja a hozzá fűzött reménységeket, s van olyan, mint a tékozló fiú, akire csak ezt mondhatja atyja: Az én fiam elveszett és meghalt.

Lehet, hogy most gyermekarcok jelennek meg lelki szemeid előtt, míg ezeket hallgatod. Talán a saját gyermekeidé, talán ismerőseidé, vagy jó barátaid gyermekeié. Az egyikre rámosolyogsz, s mondod: Olyan, mint József, Izsák, Timótheus. A másakra való gondolásnál elsötétedik az arcod, s így szólsz összeráncolt szemöldökkel: Olyan, mint Absolon, mint az Éli fiai, mint a tékozló fiú.

A mai ige azonban nem másokat akar mérlegre helyezni, hanem minket: engem és téged. Azt a kérdést veti fel, hogy mit mond rólunk az édesapánk, milyen gyermekeinek tart Ó minket. Mégpedig nemcsak a földi édesatyánk, hanem elsősorban és mindenekfelett a mennyei Atyánk, kinek gyermekei vagyunk.

1. Isten gyermekei vagyunk

Isten gyermekei vagyunk a származásunknál fogva. Emberi szülőktől származunk ugyan, de Isten az, aki emberi szülőkön keresztül az élet útjára elindított minket. Mégpedig nemcsak valami általános törvényszerűség, így is mondhatnók: teremtési rend által. Az ember nem mechanikai törvényszerűséggel születik. Minden szülő jól tudja, hogy nem mindig születik gyermek, amikor az ember szeretné és sokszor születik gyermek, amikor az ember nem szeretné. Minden egyes ember születése olyan teremtési tény, mely Isten külön elhatározásán alapszik. Nem általánosságban Isten teremtménye az ember, hanem személy szerint minden ember Isten gyermeke, mert Tőle származik.

Ezért tekint Isten is úgy az embervilágra, mint egy nagy családra, melynek Ő a feje, a kenyérkeresője, az eltartója. A családban nem egyformák a családtagok. Nemcsak általában különfélék a gyermekek, hanem egy és ugyanazon család körében is különfélék. Van közöttük jó és gonosz, igaz és hamis. Az atya nem nézi közömbösen ezt a különféleséget. A jó és igaz gyermekeinek örül, a gonoszokon és hamisakon bánkódik, de az eszébe sem jut, hogy az egyik gyermeknek púpozva rakja meg a tányérját, a másikat pedig felfordítsa azt mondván, hogy ilyen gyermeknek nem jár étel. Felhossa az ő napját mind a gonoszokra, mind a jókra és esőt ad mind az igazaknak, mind a hamisaknak, vagy - amint Luther mondja a Kis Kátéban - megadja a mindennapi kenyeret a mi kérésünk nélkül is minden bűnös embernek. Judást sem kergette el Jézus. Helye volt Jézus asztalánál még akkor is, mikor elhatározta már, hogy elárulja Jézust. Fájdalommal panaszolja Jézus, hogy aki vele együtt eszik a tálból, az emelte fel sarkát ellene, hogy megtapodja Őt, de mégis engedi, hogy vele együtt nyúljon a tálba.

Ahogy az örökösödésnél van bizonyos köteles rész, amiből a hálátlan gyermek sem zárható ki, úgy adja ki Isten is, mint mennyei Atya a köteles részt gonosz gyermekeinek is: a napfényt, az esőt, a mindennapi kenyeret.

A mai ige azonban világosan megmondja, hogy Isten mindezt nem szülői kötelességből cselekszi, hanem irgalmas szeretetből, vagy amint az ige mondja: tökéletes szeretetből. Nem tagadja meg atyai mivoltát még akkor sem, ha mi megtagadjuk gyermeki voltunkat. Nem zár ki a szívéből még akkor sem, ha mi kizárjuk őt a szívünkéből. Szerető atyánk marad akkor is, ha mi az ellenségeivé leszünk. Ha mindezt Isten nap-nap mellett tapasztalt gondviselő szeretetéből nem látod meg, nézz a keresztre s lásd meg ott Isten csodálatos atyai szeretetét, mellyel sok gonosz gyermekéért halálra adja egyetlen gyermekét, akiben gyönyörűsége telt. Bizony, drága gyermekei vagyunk mi Istennek. Sok verebecskénél drágábbak, ahogyan Jézus mondja (Máté 10,31). Két értelemben is vagyunk drágák. Drágák vagyunk, mert nagyon szeret és drágák vagyunk, mert nagy árat fizetett értünk a kereszten.

Tudatában vagy-e annak, hogy Isten gyermekei vagyunk? A jelek azt mutatják, hogy nem nagyon vagyunk a tudatában. Ezért állapítja meg a mai ige, hogy az embert figyelmeztetni kell arra, hogy Isten gyermeke.

2. Isten gyermekivé kell lennünk!

A mai ige is így kezdődik: „Legyetek a ti mennyei Atyátoknak fiai!” Felszólít minket arra, hogy legyünk Istennek gyermekei. Ha Isten gyermekeit fel kell szólítani arra, hogy legyenek Isten gyermekei, akkor Isten gyermekei vagy nincsenek tudatában annak, hogy ők már Isten gyermekei, vagy nincsenek tudatában annak, hogy mire kötelez minket az a tény, hogy Isten gyermekei vagyunk.

Sok mindenben mutatkozhatik meg ez. Megmutatkozhatik az Istenhez való viszonyunkban. Szeretem-e Őt, mint a gyermek az édesatyját? Reá merem-e bízni egészen az életemet s annak minden gondját, mint a gondtalan gyermek? Engedelmesen belesimul-e a kezem az Ő hatalmas kezébe, mint a vezetést elfogadó gyermek kis kacsója az édesatyja erős tenyerébe?

A mai ige azonban nem Istenhez való viszonyunkon méri meg, hogy valóban Isten gyermekeihez illő módon élünk-e, hanem a felebarátainkhoz való viszonyunkon. Isten gyermeke ugyanis nemcsak atyjának tudja és érzi Istent, hanem egy nagy családnak az egész embervilágot. Minden embert testvérenek tud, testvérenek érez és testvéreként szereti.

A mai ige el is marasztal minket ezen a mérlegen. A mi szeretetünk szűkkörű. Csak azok férnek el benne, akiket könnyű szeretni. Egypárat a szívünkbe zárunk, ez a mi kis világunk, a többit, az egész „világ”-ot pedig kizárjuk a szívünkéből. A mi szeretetünk személyválogató. Az egyikkel tartjuk a rokonságot. Atyafiként köszöntjük. A másik mellett közönyösen megyünk el, mintha semmi közünk sem volna egymáshoz. A mi szeretetünk élvező szeretet. Fürdeni akar csupán a szeretet kellemes, langyos fürdőjében, de nem hajlandó szenvedni szeretetből és a szeretetért. A mi szeretetünk nem kezdeményező szeretet, hanem mindig csak visszhang. Akik minket szeretnek, azokat mi is szeretjük. Akik minket köszöntenek, azokat mi is köszöntjük. Amilyen az „Adjon Isten!”, olyan a „Fogadj Isten!”

Lehet-e egyáltalában szeretetnek nevezni ezt a szeretetet? Ha szeretetnek nevezzük, akkor legfeljebb önszeretetnek nevezhető. Önzés tehát. Semmivel sem vagyunk különbek, mint a vámszedők és a pogányok. A vámszedők embertársaikhoz való viszonyukban az előnyt keresik, a pogányok legfeljebb a kötelességeiket teljesítik és mi vajon teszünk-e ennél többet?

A mi bűnünk annál nagyobb, mert tudjuk, hogy ezzel a magatartással nemcsak testvéreinknek okozunk bánatot, hanem mennyei Atyánkat is szomorítjuk. Mennyszer törünk pálcát a tékozló fiú bátyja fölött, aki örömet vegyít édesapja örömpoharába, mikor csordultig van a szíve örömmel bűnös tékozló fia hazatérése fölött, az idősebb testvér ott kinn durcáskodik az udvaron ahelyett, hogy bemenne a házba, s boldogan ölelné keblére testvérét. Mi magunk pedig ugyanezt a komédiát csináljuk sokszor és fájdtjuk vele Atyánk szívét.

*3. Az ige utolsó mondata ebben foglalja össze a felhívást:
„Legyetek azért ti tökéletesek, mint a ti mennyei Atyátok
tökéletes.”*

Isten parancsa nemcsak eszmény, hanem lehetőség és biztatás is: Isten gyermekei leszünk!

Túlbővítik ennek az ígének értelmét és így félreértik azok, akik benne Isten teljes tökéletességére való felhívást látnak. Az ember ember és nem Isten. Nem is lehet Isten. Csak az ördög állította, s az ember elhitte neki az első bűnesetkor, hogy lehet olyan, mint az Isten. Az ember sohasem lehet mindenható, mindentudó, örökkévaló, jó, mint az Isten. Ebben az ígében Jézus a szeretetben való isteni tökéletességet parancsolja. Persze, hogy erre sincs az embernek önmagában ereje, de aki megtanul élni Isten tökéletes, kegyelmes szeretetéből, azt élete minden napján látja, tudja és érzi, az olthatatlan vágyat fog érezni szívében arra, hogy valamiképp próbálja törleszteni a szeretet nagy adósságát. Az megérti, hogy Isten az Ő nagy, atyai szeretetének törlesztését a felebarátunk szeretetében kívánja látni. Az egyre jobban megtanulja Istent szeretni a felebarátban, s már e földön úgy élni, mint illik testvérek között az Isten gyermekének.

János, a szeretet apostola, I. levele 3. fejezetében így ír: „Lássátok, milyen nagy szeretetet adott nekünk az Atya, hogy Isten fiainak neveztetünk!... Szeretteim, most Isten gyermekei vagyunk, és még nem lett nyilvánvalóvá, hogy mivé leszünk. De tudjuk, hogy ha nyilvánvalóvá lesz, hasonlókká leszünk Őhöz, mert meg fogjuk őt látni, mint van.”

Egykor majd mi is hazaérünk az atyai házba, s akkor igazán és tökéletesen Isten gyermekei leszünk. „Akiben megvan ez a reménység Ő iránta, az mind megtisztítja magát” (I. Ján 3,1-3). Ámen.